

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Daniely Zemanové, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ladislava Derky v právní věci žalobce: **L. Ž.,** zast. JUDr. Petrem Živělou, advokátem se sídlem Puškinova 5, Vyškov, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1056/40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2018, čj. KUOK 19220/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 6. 6. 2018, čj. 65 A 24/2018-24,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se před krajským soudem domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného. Krajský soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku. V reakci na to podal žalobce soudu návrh na osvobození od soudních poplatků, který zdůvodnil svými finančními a majetkovými poměry. Protože své poměry blíže nespecifikoval, vyzval jej krajský soud přípisem, doručeným žalobci dne 18. 4. 2018, aby vyplnil formulář o svých osobních a majetkových poměrech a obratem jej soudu zaslal.

[2] Žalobce však zůstal po dobu téměř dvou měsíců nečinný, a proto krajský soud vydal usnesení uvedené v záhlaví, kterým žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků. V usnesení ze dne 6. 6. 2018 krajský soud uvedl, že pro přiznání osvobození od soudních poplatků je zapotřebí, aby žalobce doložil, že nemá dostatečné finanční prostředky. Protože však žalobce žádné takové informace soudu neposkytl, nemohl soud

jeho situaci posoudit, a tudíž jej ani osvobodit od soudních poplatků. Toto usnesení bylo žalobcovu zástupci doručeno dne 11. 6. 2018. Dne 12. 6. 2018 krajský soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku usnesením, které mu bylo doručeno dne 14. 6. 2018. Ve stejný den žalobce zaslal soudu vyplněný formulář o svých osobních a majetkových poměrech. Krajský soud již na formulář, dodaný v této fázi soudního řízení, nereagoval.

[3] Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Namítá, že na výzvu krajského soudu řádně doložil své osobní a majetkové poměry tím, že předložil soudu vyplněný formulář. Stěžovatel tuto skutečnost prokazuje předložením podacího lístku, datovaného dnem 14. 6. 2018. Krajský soud měl podle stěžovatele komplexně posoudit jeho finanční situaci a na základě toho konstatovat, zda splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, či nikoliv. To však krajský soud neučinil. Stěžovatel tedy navrhuje, aby NSS napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[4] Kasační stížnost není důvodná.

[5] Nejvyšší správní soud se zabýval namítanou vadou řízení před krajským soudem, který podle stěžovatele neposoudil jeho osobní a majetkové poměry za účelem rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků, ač tak měl učinit.

[6] Podle § 36 odst. 3 věty první a druhé s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.* Doložit, že účastník nemá dostatečné prostředky, tedy představuje základní podmínku pro osvobození od soudních poplatků. Pokud účastník tuto podmínku nesplní, soud nemůže posoudit, zda jsou v jeho případě dány důvody pro osvobození od soudních poplatků.

[7] Účastník řízení, který chce být z důvodu své nemajetnosti osvobozen od soudních poplatků, přitom nejenže musí o osvobození z tohoto důvodu sám aktivně požádat soud, ale zejména musí svá tvrzení doložit. Aby soud tuto povinnost žadatelům alespoň částečně ulehčil, zpravidla jim poskytne k vyplnění formulář, který obsahuje určité typové okruhy otázek pro dostatečné zjištění jejich finanční a sociální situace.

[8] Jak NSS zjistil ze spisu krajského soudu, stěžovatel měl od soudu tento formulář k dispozici, ale předložil jej až dva dny poté, co mu bylo doručeno usnesení, kterým mu soud osvobození od soudních poplatků nepřiznal. Stěžovatel tedy musel vědět, že své osobní a majetkové poměry nedokládá včas a že soud již nemůže tyto skutečnosti brát v potaz. Je pravda, že krajský soud nestanovil stěžovateli přesnou lhůtu k doložení jeho osobních a majetkových poměrů. Formulaci poučení, že má stěžovatel zaslat „*obratem*“ vyplněný formulář dokládající jeho osobní a majetkové poměry, lze však stěží vykládat tak, že měl stěžovatel k provedení tohoto úkonu několik týdnů. Pokud tedy soud vyčkával s rozhodnutím o osvobození od soudních poplatků od 18. 4. 2018, kdy byl stěžovateli doručen formulář, do 6. 6. 2018, poskytl stěžovateli dostatečný prostor pro to, aby vyplněný formulář předložil. Stěžovatel však zaslal soudu formulář až 14. 6. 2018 (což prokazuje i podací lístek, který stěžovatel předložil v kasačním řízení), tedy téměř

pokračování

dva měsíce poté, co k tomu byl vyzván, a dokonce poté, co krajský soud rozhodl o jeho neosvobození od soudních poplatků. Nesplnil tak podmínku doložení osobních a majetkových poměrů. Krajský soud proto správně v takové situaci stěžovatele neosvobodil od soudních poplatků.

[9] Nejvyšší správní soud proto zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty.

[10] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2018

Daniela Zemanová
předsedkyně senátu